

# Jaakobin kirje

## Pohjatietoa kirjeeseen

Tätä kirjettä on pidetty aina vaikeana, koska siinä puhutaan paljon teoista.

Jaakobin kirje tuli tunnetuksi alkuseurakunnassa suhteellisen varhain, mutta kesti kauan, ennen kuin se tunnustettiin yleisesti ja hyväksyttiin kaanoniin eli Raamatun kirjakokoelmaan.

Myös Luther puhui ensin olkiepistolasta osoittaen, ettei arvostanut tätä kirjettä. Myöhemmin hänenkin arvionsa muuttui.

On tärkeää ymmärtää kenestä Jaakobista on kyse. Todennäköisesti kirjoittaja on Jaakob, Herran veli, joka myös perimätiedon mukaan on tämän kirjeen kirjoittaja.

Jaakobin kirjeen johdannossa kirjoittaja esittäytyy ”Jaakob, Jumalan ja Herran Jeesuksen Kristuksen palvelijana”. Kirje on tervehdys ”kahdelletoista hajalla asuvalle sukukunnalle”. Yleisen käsityksen mukaan tämä tarkoittaa kristittyjä diasporajuutalaisia. Heitä Jaakob saattoi tavata myös Jerusalemin juhlien yhteydessä. Temppeleihän oli vielä paikoillaan.

Kirjettä pidetään jopa UT:n vanhimpana kirjoituksena ajalta 45-50. Yksi perustelu on se, että kirjeessä ei mainita millään tavoin ns. apostolien kokousta n. vuodelta 50. Siitä kertoo Apt.15 luku. Ja Jaakob oli kokouksen johtajana. Hän nimittäin sai Jerusalemin seurakunnan johtoonsa Pietarin jouduttua lähtemään maanpakolaisuuteen vuonna 44.

Aluksi Jaakob veljiensä tavoin epäili Jeesuksen messiaanisuutta (Joh. 7:5). Mutta kohdattuaan Ylösnousseen (1 Kor.15:7), hänkin liittyi siihen joukkoon, joka Herran taivaaseenastumisen jälkeen kokoontui rukoilemaan ja odottamaan Hengen vuodatusta (Apt. 1:13).

Jaakobista tuli Pietarin ja Johanneksen ohella yksi Jerusalemin seurakunnan ”pylväistä” (Gal.2:9; 1:19). Ja siis seurakunnan johtaja n. vuonna 44.

Jaakobille on tyypillistä, että hän käyttää Jeesuksesta nimeä Herra. Hän kuvaa myös sitä, että tämän herruuden tulisi ilmetä arjen uskon kautta jokaisen kristityn elämässä.

## Mitä hyötyä on uskosta ilman tekoja?

Opillisia aineksia Jaakobin kirjeessä on hyvin vähän. Kirjeessä keskitytään käytännön elämään. Siinä ei käsitellä yhtä tiettyä aihetta, vaan erilaisia kristittyjen jokapäiväiseen elämään liittyviä kysymyksiä.

Jaakobin kirjeestä poimitaan usein erikseen voimakas kysymys:

Jaak.2:14:

14. Mitä hyötyä, veljeni, siitä on, jos joku sanoo itsellään olevan uskon, mutta hänellä ei ole tekoja? Ei kaikeksi usko voi häntä pelastaa?

Miten tämä suhtautuuoppiin, että pelastus on yksin uskosta?

Aivan ensimmäiseksi: Jaakob toteaa, että riivaajatkin uskovat, että Jumala on. Usko on siis jotain enemmän kuin totena pitämistä. Ja se on paljon enemmän kuin riivaajien usko.

## Miten kuvataan tekoja Jaakobin kirjeessä?

Lähestyin tätä kysymystä poimimalla erikseen sen mitä ovat teot tässä kirjeessä.

Sain aikaiseksi seuraavan luettelon:

Koetuksissa opitaan kärsivällisyyttä.

Ei saa tehdä eroa rikkaan ja köyhän välillä.

Tulee rakastaa lähimmäistään niin kuin itseään ja osoittaa laupeutta veljilleen.

Kielellä ei saa kirotta, vaan sillä tulee päinvastoin siunata.

Kateutta ja riitaa on vältettävä.

On tavoiteltava ylhäältä tulevaa viisautta.

On pysyttävä lähellä Jumalaa ja nöyryyttävä Hänen edessään.

On etsittävä päivittäin Jumalan johdatusta.

Tulee kestävinä odottaa Herran tulemusta.

Seurakunnan vanhimmat rukoilkoot sairaan puolesta voidellen hänet öljyllä Herran nimessä.

Syntiin langennut tunnustakoon tekonsa veljilleen, niin hän vapautuu.

Eksyneitä hoivattakoon rakkaudessa.

Aivan ensimmäiseksi on todettava, että tuossa ei ole kysymys laista. Siinä ei myöskään ole kysymys teoista pelastustienä.

## Mistä edellä on kysymys?

Asia on täysin vastaava mitä todetaan Paavalin kertomana Galatalaiskirjeessä.

Alkupuolella Paavali selvittää voimakkaasti sanoin, että laki ei kelpaa pelastustieksi.

Galatalaiset olivat löytäneet laille pikkuisen hyvää käyttöä pelastuskysymyksessä, ei enempää. Paavali oli kauhuissaan, sillä hitunenkin lakia pilaa koko Kristuksen työn puolestamme.

On siis aivan selvää, että Paavali ei voinut tämän jälkeen suositella lakia pelastustienä. Ja kuitenkin Paavali sanoo Gal.6:1–10:

1. Veljet, jos joku tavataan jostakin rikkomuksesta, niin ojentakaa te, hengelliset, häntä sävyisyyden hengessä; ja ole varuillasi, ettet sinäkin joutuisi kiusaukseen. 2. Kantakaa toistenne kuormia, ja niin te täytätte Kristuksen lain. 3. Sillä jos joku luulee jotakin olevansa, vaikka ei ole mitään, niin hän pettää itsensä. 4. Mutta tutkikoon kukin omat tekonsa, ja silloin hänen kerskaamisensa on vain siinä, mitä hän itse on, ei siinä, mitä

toinen on; 5. sillä kunkin on kannettava oma taakkansa. 6. Jolle sanaa opetetaan, se jakakoon kaikkea hyvää opettajallensa. 7. Älkää eksykö, Jumala ei salli itseänsä pilkata; sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää. 8. Joka lihaansa kylvää, se lihasta turmeluksen niittää; mutta joka Henkeen kylvää, se Hengestä iankaikkisen elämän niittää. 9. Ja kun hyvää teemme, älkäämme lannistuko, sillä me saamme ajan tullen niittää, jos emme väsy. 10. Sentähden, kun meillä vielä aikaa on, tehkäämme hyvää kaikille, mutta varsinkin uskonveljille.

Huomaamme, että Paavalin sanat ovat aivan samassa hengessä kuin Jaakobin sanat. Kysymyksessä on apostolien seurakunnalle antamat ohjeet. Ne eivät ole lakia. Ne eivät lisää rikkomuksia, eivät synnytä vihaa. Miksikö?

Niiden noudattamisen motiivina, kristityn elämän käyttövoimana Paavalin mukaan on Jumalan Henki, ja hyvät teot ovat Hengen hedelmiä. Jaakobin kirjeessä hengelliset teot ovat Hengen hedelmää vastaavalla tavalla kuin hengelliset ominaisuudetkin ovat sitä. Kyse on sanalla sanoen vanhurskaudesta. Jaakob itse sai perimätiedon mukaan lisänimen ”vanhurskas”.

## Vapauden laista

Jaakob puhuu myös täydellisestä laista, vapauden laista, kuninkaallisesta laista.

Jaak.1:25:

Mutta joka katsoo täydelliseen lakiin, vapauden lakiin, ja pysyy siinä, eikä ole muistamaton kuulija, vaan todellinen tekijä, hän on oleva autuas tekemisessään.

Jaak.2:8:

Vaan jos täytätte kuninkaallisen lain Raamatun mukaan: "Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi", niin te hyvin teette;

Jaak.2:12:

Puhukaa niin ja tehkää niin kuin ne, jotka vapauden laki on tuomitseva.

Vapauden lain täytyi olla käsitteenä tuttu, koska Jaakob ei käynyt sitä selvittämään. Samasta asiasta käyttää apostoli Johannes nimeä Kristuksen laki, jonka hän tiivistää muotoon:

1 Joh.3:23

Ja tämä on hänen käskynsä, että meidän tulee uskoa hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen nimeen ja rakastaa toinen toistamme, niinkuin hän on meille käskyn antanut.

1 Joh.4:21:

Ja tämä käsky meillä on häneltä, että joka rakastaa Jumalaa, se rakastakoon myös veljeänsä.

Lisäksi myös Paavali puhuu Kristuksen laista:

Gal.6:2:

Kantakaa toistenne kuormia, ja niin te täytätte Kristuksen lain.

Kristus on kuningas. Siksi rakkauden laki on myös kuninkaallinen laki. Lakia kutsutaan myös elämän hengen laiksi (Room.8:2), koska Kristus Golgatalla vapautti ihmisen synnin ja kuoleman laista.

Oleennaista on se, että Golgatan työn pohjalta Pyhä Henki tekee työtään uskovassa ja täyttää lain vaatimaa vanhurskautta.

## Jaakob kirjoittaa laista

Ainoa kohta, missä Jaakob ottaa opillista kantaa lakiin, on mielestäni luvussa 2:10-12: 10. Sillä joka pitää koko lain, mutta rikkoo yhtä kohtaa vastaan, se on syyppää kaikissa kohdin. 11. Sillä hän, joka on sanonut: "Älä tee huorin", on myös sanonut: "Älä tapa"; jos et teekään huorin, mutta tapat, olet lainrikkoja. 12. Puhukaa niin ja tehkää niin kuin ne, jotka vapauden laki on tuomitseva.

Siinä hän kuvaa Jumalan lain ehdottomuutta. Ei voi valita vain mieluisia säädöksiä ja jättää loput noudattamatta. Tämä vie ajatukset esim. Vuorisaarnaan, jonka Jaakob oli kuullut Jeesuksen sanomana.

Mielenkiintoinen yksityiskohta on kuudennen ja viidennen käskyn takaperoinen järjestys jakeessa 11. Se johtunee siitä, että ne ovat kreikankielisessä Vanhan testamentin käännöksessä, Septuagintassa, tässä järjestyksessä.

Tämäkään esille tullut raamatunpaikka ei johda lain pitämiseen pelastustienä vaan pikemminkin kuvaa lain ehdottomuutta ja pyhyttä. Myös Paavali toteaa, että laki on hyvä ja pyhä.

Room.7:12:

Niin, laki on kuitenkin pyhä ja käskysana pyhä, vanhurskas ja hyvä.

## Muutamia mieleenpainuvia kalliita kohtia

Jaak.1:17:

Jokainen hyvä anti ja jokainen täydellinen lahja tulee ylhäältä, valkeuksien Isältä, jonka tykönä ei ole muutosta, ei vaihteen varjoa.

Jaak.1:23-25:

23. Sillä jos joku on sanan kuulija eikä sen tekijä, niin hän on miehen kaltainen, joka katselee kuvastimessa luonnollisia kasvojaan; 24. hän katselee itseään, lähtee pois ja unhottaa heti, millainen hän oli. 25. Mutta joka katsoo täydelliseen lakiin, vapauden lakiin, ja pysyy siinä, eikä ole muistamaton kuulija, vaan todellinen tekijä, hän on oleva autuas tekemisessään

Tässä jälleen vedotaan vapauden lakiin, josta jo oli puhetta.

Jaak.2:5:

5. Kuulkaa, rakkaat veljeni. Eikö Jumala ole valinnut niitä, jotka maailman silmissä ovat köyhiä, olemaan rikkaita uskossa ja sen valtakunnan perillisiä, jonka hän on luvannut niille, jotka häntä rakastavat?

Jaak.3:2:

Sillä monessa kohden me kaikki hairahdumme. Jos joku ei hairahdu puheessa, niin hän on täydellinen mies ja kykenee hillitsemään myös koko ruumiinsa.

Jaak.3:17-18:

17. Mutta ylhäältä tuleva viisaus on ensiksikin puhdas, sitten rauhaisa, lempeä, taipuisa, täynnä laupeutta ja hyviä hedelmiä, se ei epäile, ei teeskentele. 18. Vanhurskauden hedelmä kylvetään rauhassa rauhan tekijöille.

Jaak.4:5:

Vai luuletteko, että Raamattu turhaan sanoo: "Kateuteen asti hän halajaa henkeä, jonka hän on pannut meihin asumaan"?

Jaak.4:14-15:

14. te, jotka ette tiedä, mitä huomenna tapahtuu; sillä mikä on teidän elämänne? Savu te olette, joka hetkisen näkyy ja sitten haihtuu - 15. sen sijaan, että teidän tulisi sanoa: "Jos Herra tahtoo ja me elämme, niin teemme tämän tai tuon."

Jaak.4:7-8:

7. Niin olkaa kärsivällisiä, veljet, Herran tulemukseen asti. Katso, peltomies odottaa maan kallista hedelmää, kärsivällisesti sitä vartoen, kunnes saa syksyisen sateen ja keväisen. 8. Olkaa tekin kärsivällisiä, vahvistakaa sydämenne, sillä Herran tulemus on lähellä.

Jaak.5:14-16:

14. Jos joku teistä sairastaa, kutsukoon tykönsä seurakunnan vanhimmat, ja he rukoilkoot hänen edestään, voidellen häntä öljyllä Herran nimessä. 15. Ja uskon rukous pelastaa sairaan, ja Herra antaa hänen nousta jälleen; ja jos hän on syntejä tehnyt, niin ne annetaan hänelle anteeksi. 16. Tunnustakaa siis toisillenne syntinne ja rukoilkaa toistenne puolesta, että te parantuisitte; vanhurskaan rukous voi paljon, kun se on harras.

Jaak.5:19-20:

19. Veljeni, jos joku teistä eksyy totuudesta ja hänet joku palauttaa, 20. niin tietäkää, että joka palauttaa syntisen hänen eksymyksensä tieltä, se pelastaa hänen sielunsa kuolemasta ja peittää syntien paljouden.

## Lopputiivistelmä

Kun Jaakobin kirjeeseen syventyy, niin tuntee yhä suurempaa kiitollisuutta siitä, että se on Raamatussa. Jo edellä olevat jakeet kertovat kirjoittajan lämpimästä ja viisaasta suhteesta seurakuntalaisiinsa. Siinä puhuu todellinen vastuullinen hengellinen johtaja.

Jaakobin kirjeessä Jeesus on Herra ja kirjeessä mainitut ”teot” kuvaavat elämää Herran läheisyydessä. Tällöin usko ei voi jäädä hedelmättömäksi.

Uskon teko voi olla anteeksipyyntö tai esirukous. Se voi olla nöyryminen tai siunaaminen. Tai se on sitä, että kiroilijan puhe siistiytyy. Tai se voi olla viisauden kasvua. Se voi olla eksyneen rakastavaa opastusta. Se on syntien tunnustamista.

Se on yksinkertaisimmin sanottuna elämää, jossa Jeesus on elämän Herra, mutta myös heikon rinnalla kulkija ja syntisen armahtaja.